

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

➔	EESTI UUDISED	
	*Euroopa siseturualased seminarid	1
	*Seminarid EL seadusandlusest	1
	*PRAQIII rahadega Genfis, Kopenhaagenis, Antwerpenis	3
➔	KOOLITUS	4
➔	Standardiseaduse eelnõu	4
➔	ISO 9000 ja ISO 14000 vale reklaam	13
➔	CEN UUDISED	
	Tsehi CEN täisliikmeks	14
➔	IEC standarditel uus numeratsioon	15
➔	Mais saadud	
	ISO standardid	16
	IEC standardid	18
	CEN standardid	20
➔	Uudiskirjandus	28
➔	Eesti standardite kavandid	31
➔	Registrisse kantud	32

EESTI UUDISED

- 5. mail toimus Taani saatkonna korraldusel siseturu alane seminar. Seminaril esines 4 Taani eksperti. Välisosakonna juhataja hr Claus Grube rääkis kaupade ja teenuste vabast liikumisest, sh kaupade tehnilistest tõketest nii EL liikmesriikide vahel kui ka suhetes kolmandate riikidega. Divisjoni juhataja pr Anne Dörte Riggelsen rääkis tehnilistest tõketest kui võimalusest konkurentsi piiramiseks EL liikmesriikides ning tervise-, keskkonna - ja tarbijakaitsest, pr Lola Thomsen Kaubandus- ja tööstusministeeriumist rääkis samuti tehnilistest tõketest kui võimalusest konkurentsi piiramiseks EL liikmesriikides. Neljandana osales seminaril divisjoni juhataja pr Grith Becker.
Seminarist võtsid osa Standardiametist Endla Sandberg ja Viktor Krutob.

- 7-9. mail toimus Saaremaal Taani Välisministeeriumi korraldusel seminar teemal Euroopa Liidu õiguslikud aspektid.
Seminari käigus tutvusid osavõtjad EL õigussüsteemiga. Toimusid loengud ja praktiline töö direktiivide kasutamise osas. Seminarist võtsid osa ministeeriumite ja Euroopa Liidu integratsiooniga tegelevad riigiasutuste töötajad. Standardiametist osales seminaril standardiosakonna juhataja Endla Sandberg.
Seminari materjalidega saab tutvuda standardiosakonnas.

- 12-16. mail toimus Kopenhaagenis Eesti ja Taani välisministeeriumide koostöös seminar "Taani EL otsuste tegemise protseduur ja parlamentaarne kontroll". Seminariteemadeks olid assotsieerunud liikmete põhilised huvid ja motiivid Euroopa Liiduga liitumisel, Europarlament, EL erikomiteed ja Taani Euroopa Liidus.
Eestist võttis seminarist osa 20 riigiametnikku nende seas Maie Jaanits Standardiametist.

- 12. mail kohtus Euroopa Liidu komisjoni tööstusnõunik hr Bangemann majandusministeeriumi esindajatega. Kohtumisel osalesid ka Endla Sandberg ja Viktor Krutob Standardiametist. Hr Bangemann tundis huvi tööstuse arengu vastu Eestis, kuna statistilised andmed näitavad teeninduse eelisarengut. Selgus, et I kvartalis on tööstuse kasv olnud märgatav. Hr Bangemann rõhutas standardiorganisatsioonide tähtsat rolli tööstuse arengus.

- 14. mail toimus Toidu standardimise tehnilise komitee istung. Komitee uuteks liikmeteks võeti vastu Tarbijakaitseamet, Lihaliit ja AS Põltsamaa Felix. Istungil osales 27 inimest, ka väljastpoolt Toiduainetööstuse Liitu. Eesti standardimise arenduskavast ja probleemidest Eesti rahvuslike toidustandardite ettevalmistamisel rääkis Endla Sandberg. Päevakorras oli veel toodete säilimisaegade määramine ja pakendatud toodete märgistamine.
- 15. mail korraldas TTÜ Toiduainete Instituut teabepäeva. Räägiti pakendiseadusest ja toiduainete pakendamisest, põllumajandusministeeriumi veterinaaria- ja toiduosakonna tegevusest toidu järelevalve valdkonnas, toidus lubatud lisainete kasutamise korrast. Toidu standardimisest ISO ja CEN raames rääkis Endla Sandberg.
- Seminaride tsükli “Euroopa Liiduga ühinemise mõju Eesti ettevõtlusele” raames 21. mail toimunud Euroopa Liidu tööstuspoliitika seminaril esines WTO kaubanduskeskuses ettekandega Euroopa standardite kättesaadavusest Endla Sandberg Standardiametist.
- 22. mail toimus standardiseaduse töögrupi koosolek. Arutati peale arvamusküsitlusringil saadud paranduste sisseviimist valminud seaduse eelnõu redaktsiooni. Eelnõu projekt oli saadetud arvamuste saamiseks 18 organisatsioonile ja 33 üksikisikule, arvamusi esitasid 12 organisatsiooni ja 13 üksikisikut. Eelnõu on esitatud majandusministeeriumile jasaatmiseks ametlikule kooskõlastamisele. Käesolevas numbris lk 4 avaldame Standardiseaduse eelnõu teksti. Veel on võimalus esitada arvamusi eelnõu kohta.
- 23. mail külastas Standardiametit Saksa DIN väliskoostöö osakonna juhataja Thomas-Christian Kaiser. Saksa riik on otsustanud veel toetada Balti riike nende standardisüsteemi kooskõlla viimisel Valge raamatu soovitustega. Toetusprogramm jätkub aastateks 1997-1998. Koostöö efektiivsemaks korraldamiseks toimub juunis Riias Balti riikide valitsuste ja standardiorganisatsioonide ning Saksa poole esindajate nõupidamine ühise arengustrateegia väljakujundamiseks. Hr Kaiser külastas 3 Balti riiki eesmärgiga ette valmistada ühisnõupidamist.
- 28-29. mail toimuvast INFCO/ISONET töökoosolekust “Liikudes standardiinfoga järgmisse sajandisse. Parim marketingist” võttis osa Maie Jaanits Standardiametist.
- 29-30. mail Helsingis toimunud INFCO 25. aastakoosolekust võttis osa Endla Sandberg Standardiametist.
- Phare PRAQIII raames korraldas majandusministeerium koos PRAQIII koordinatsioonigrupiga kaks seminari teemal “Siseturu põhimõtted ja EL vastavushindamine”. Esimene seminar toimus 26. mail ning oli suunatud kõrgematele riigiametnikele ja ettevõtjatele. Teine seminar toimus 27-28. mail ja oli suunatud spetsialistidele sh tarbijakaitseorganisatsioonide esindajad, akrediteerimise, katsetamise ning sertifitseerimise organite (sh ka laborid) esindajad, majandustegelased ja teadlased. Seminaridel tutvustati Euroopa Liidu

õigussüsteemi, institutsioone ja EL suhteid nn kolmandate riikidega, kaupade vaba liikumist EL-is, Uut ja globaalset lähenemisviisi, tooteohutust ning tootevastutust, turujärelevalvet, vastavushindamise protseduure ning Eesti seadusandluse lähendamist EL seadusandlusele.

PRAQIII finantseerimisel osalesid Eesti spetsialistid mais järgmistel üritustel:

- PRAQIII koordinaator Sirje Leol käis 16. mail programmi koordinaatorite koosolekul Brüsselis. Koosolekul osalesid Euroopa Komisjoni, EFTA ning CEN TCU esindajad ja kõikide programmis osalevate maade koordinaatorid. Päevakorras oli PRAQIII juhtimise struktuur, programmis ettenähtud võimaluste kasutamine ja ürituste korraldamine ning praktiliste kogemuste vahetamine
- 5-7. mail toimus Genfis ÜRO Euroopa Komisjoni Tehnilise harmoniseerimise ja standardimispoliitika töökoosoleku 7. istung. Rahvusvaheliste, regionaalsete ning ka rahvuslike organisatsioonide esindajad andsid ülevaate mitmesugustest arengutest standardimises ja sellega seonduvates tegevustes möödunud aasta jooksul. Puudutati küsimusi vastavushindamise, metroloogia ja kvaliteedi vallas. Avaldati arvamust, et see töögrupp on sobiv foorum info vahetamiseks eri maade esindajate vahel, samuti soovitude andmiseks standardimise ja sellega seonduvate tegevuste harmoniseerimiseks eri maades. Seni kuulus töögrupp Tööstus- ja tehnoloogiadivisjoni mõjupiirkonda, 1997. a detsembrist on töögrupi eest vastutavaks ÜRO Euroopa Komisjoni Kaubanduse, tööstuse ja ettevõtluse arengu komitee. Istungist võttis osa EVS peadirektor Arno Univer.
- 22-24. mail toimus Kopenhaagenis sümposium "European Concrete Standards in Practice", millest võtsid osa keskuse EhitusTEST asedirektor Peep Teder ja AS EMV Jüri betoonitööstuse juhataja Jüri Mürk.
- 29-30. mail osaleb CENELEC-i peassambleel Antverpenis Eesti Elektrotehnikakomitee tegevdirektor Olev Tapupere.
- *CEN Kesksekretariaat on aprillis tunnistanud Euroopa standarditeks eesti keeles järgmised standardid:*

EVS-EN 54-1:1997 Automaatne tulekahjusignalisatsioonisüsteem. Osa 1: Sissejuhatus

EVS-EN 30011-1:1997 Kvaliteedisüsteemide auditeerimise juhised. Osa 1: Auditeerimine

EVS-EN 30011-2:1997 Kvaliteedisüsteemide auditeerimise juhised. Osa 2: Kvaliteedisüsteemide audiitorite kvalifikatsioonikriteeriumid

EVS-EN 30011-3:1997 Kvaliteedisüsteemide auditeerimise juhised. Osa 3: Auditiprogrammide juhtimine

KOOLITUS

- 12-13 novembril 1997 toimub Brüsselis CEN/CENELEC/ETSI konverents **Regional/global standardization - partnership or competition?: evolution of new standardization structures.**

“Regionaalne/globaalne standardimine - partnerlus või konkurents? Uute standarisstruktuuride areng”.

- 1-3. oktoobrini toimub Euroopa Liidu Komisjoni korraldusel ja ISO/IEC/ITU sponsorlusel Brüsselis konverents **“Building the global Information Society for the 21st Century - New applications and business opportunities - Coherent standards and regulations”.**

Vaata ka eelmises numbris.

- 1997.a ISO tehniliste komiteede koosolekute kalenderplaan on avaldatud ISO Bulletin käesoleva aasta 5. numbris lk 10.

Eelnõu - 23.05.97

STANDARDISEADUS

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Seadus reguleerib standardimise õiguslikke ja majanduslikke aluseid ning organisatsioonilist korraldust.

§ 2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) standardimine - standardite ja muude standardimisalaste normdokumentide koostamine, vastuvõtmine, väljaandmine ja kasutamine;
- 2) standard - konsensuse alusel koostatud ja tunnustatud standardiorganisatsioonis vastu võetud ja välja antud normdokument, mis sisaldab üld- ja korduvkasutuseks mõeldud tegevusjuhiseid või tegevuse tulemuse karakteristikuid optimaalse korrastatuse saavutamiseks teatud valdkonnas;
- 3) üldkättesaadav standard - eesti standard, regionaalne standard, rahvusvaheline ja teise riigi standard, mis on avalikkusele kättesaadav Eesti standardikeskuses või tellitav;
- 4) ettevõttestandard - äriühingu, asutuse, organisatsiooni või nende liidu poolt omavajaduseks vastu võetud ja välja antud standard, mille kättesaadavuse määrab selle vastuvõtja;
- 5) eesti standard - Eesti standardikeskuse poolt vastu võetud ja välja antud Eesti Vabariigi standard, mis on üldkättesaadav;

- 6) teise riigi standard - teise riigi standardikeskuse poolt vastu võetud ja välja antud riigi standard, mis on üldkättesaadav;
- 7) regionaalne standard - Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC), Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituudi (ETSI) ja teiste regionaalsete standardiorganisatsioonide poolt vastu võetud ja välja antud standard, mis on üldkättesaadav;
- 8) rahvusvaheline standard - Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO), Rahvusvahelise Elektrotehnika Komisjoni (IEC), Rahvusvahelise Sideliidu (ITU) ja teiste rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide poolt vastu võetud ja välja antud standard, mis on üldkättesaadav;
- 9) standardimisvaldkond - omavahel seotud standardimisobjektide kogum, mille tunnuseks on majandusharu, tegevus- või kasutusala.

§ 3. Standardimise eesmärk

Standardimise eesmärk on:

- 1) luua eeldused kaupade vabaks liikumiseks, toodete ja teenuste konkurentsivõime suurendamiseks ning ressursside kokkuhoiuks;
- 2) tagada riigi huvide esindamine rahvusvahelises ja regionaalses standardimises ning välislepingutega riigile võetud standardimisalaste kohustuste täitmine;
- 3) aidata kaasa elu, tervise- ja keskkonnakaitsele;
- 4) soodustada rahvusvahelist koostööd teaduse ja tehnika valdkonnas.

§ 4. Standardimise põhimõtted

Standardimise põhimõtted on:

- 1) avatus ja avalikustatus, kõigi osapoolte kaasamine võrdsetel alustel ja konsensus otsuste vastuvõtmisel;
- 2) standardimises osalemise ja standardite kasutamise vabatahtlikkus;
- 3) lähtumine üldisest kasust, teaduse ja tehnika tasemest ning majanduslikest võimalustest;
- 4) kooskõla rahvusvahelise ja regionaalse standardimise põhimõtetega.

§ 5. Riigi julgeoleku, riigikaitse ja jälitustegevuse standardid

Käesolevat seadust ei kohaldata riigi julgeoleku, riigikaitse ja jälitustegevuse standardite koostamise, väljaandmise ja kasutamise suhtes.

2. peatükk

STANDARDIMISE KORRALDUS

1. jagu

Üldsätted

§ 6. Standardimise korraldajad

(1) Standardimist korraldavad Eesti standardikeskus, standardimisvaldkonnakeskused, standardimisvaldkonna tehnilised komiteed ning äriühingud, asutused, organisatsioonid ja nende liidud.

(2) Eesti standardikeskus, standardimisvaldkonnakeskused ja standardimisvaldkonna tehnilised komiteed korraldavad standardimist riigi tasandil.

(3) Äriühingud, asutused, organisatsioonid ja nende liidud võivad koostada ja välja anda ettevõttestandardeid ja teisi ettevõtte standardimisalaseid normdokumente.

§ 7. Standardimise menetlusnõuded

(1) Standardimise menetlusnõuded on protseduurireeglistik, milles on sätestatud standardimise kord ja standardimiskogude asutamise, tunnustamise ja tegevuse alused.

(2) Standardimise menetlusnõuded kehtestab Eesti standardikeskus.

(3) Standardimise menetlusnõuded peavad olema koostatud standardimise põhimõtete järgi.

(4) Ettevõttestandardi koostamise, vastuvõtmise ja väljaandmise korra kehtestab selle vastuvõtja.

§ 8. Standardimises osalemine

(1) Standardimises osalemine on vabatahtlik.

(2) Standardimisest huvitatud isikutel on õigus osa võtta standardite koostamisest.

2. jagu

Eesti standardikeskus

§ 9. Asutamine

(1) Eesti standardikeskus on avalik-õiguslikke ja eraõiguslikke juriidilisi isikuid esindav standardimist korraldav seadusega tunnustatud keskorganisatsioon.

(2) Eesti standardikeskus asutatakse mittetulundusühinguna riigi poolt eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise seaduse (RT I 1996, 48, 942) ja mittetulundusühingute seaduse (RT I 1996, 42, 811) alusel.

(3) Eesti standardikeskuse asutamisotsuse ja põhikirja eelnõud kiidab heaks Vabariigi Valitsus.

§ 10. Pädevus

Eesti standardikeskuse pädevusse kuulub:

- 1) standardimise kavade koostamine;
- 2) eesti standardite koostamise ja muutmise, vastuvõtmise ja kehtetuks tunnistamise ning väljaandmise ja levitamise korraldamine;
- 3) välislepingutega võetud ja riigi poolt delegeeritud standardimisalaste kohustuste täitmine;
- 4) rahvusvahelistesse ja regionaalsetesse standardiorganisatsioonidesse rahvusliku liikmena kuulumine;
- 5) käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud õiguse delegeerimine standardimisvaldkonnakeskusele, kui selles standardimisvaldkonnas on vastav rahvusvaheline või regionaalne standardiorganisatsioon;
- 6) Standardi Teataja väljaandmine;
- 7) standardite registrite ja kogude pidamine;
- 8) muu seadusest ja põhikirjast tulenev tegevus.

§ 11. Finantseerimine

(1) Eesti standardikeskuse tegevuskulud kaetakse:

- 1) liikmete eraldistest (osaluskulud);
- 2) standardite ja muude trükiste müügist saadud vahenditest;
- 3) teenustasudest;
- 4) toetustest ja annetustest;
- 5) muudest seaduses sätestatud vahenditest.

(2) Eesti standardikeskuse asutajate ja liikmete kohustused standardimise finantseerimise suhtes määratakse Eesti standardikeskuse asutamislepingus ja põhikirjas vastavalt mittetulundusühingute seaduse paragrahvi 6 lõike 2 punktis 3 ja paragrahvi 12 lõikes 4 ning riigi poolt eraõiguslike juriidiliste isikute asutamise ja nendes osalemise seaduse paragrahvi 6 lõikes 3 sätestatule.

(3) Riigi tellimusel väljaantavate eesti standardite koostamiskulud kaetakse riigieelarvest, mis nähakse ette ministeeriumide valitsemisala eelarvetes vastavalt riigieelarve seadusele.

(4) Eraõiguslike juriidiliste isikute algatusel väljaantavate eesti standardite koostamiskulud katavad nimetatud juriidilised isikud.

(5) Eesti standardite trükikulud, standardiraamatukogu tegevuskulud ning rahvusvaheliste ja regionaalsete standardiorganisatsioonide liikmemaksud koos nendes osalemiskuludega kaetakse riigieelarvest, mis nähakse ette Eesti standardikeskuses Vabariigi Valitsuse liikmeõigusi teostava ministeeriumi valitsemisala eelarves vastavalt riigieelarve seadusele.

3. jagu

Tunnustatud standardimiskogud

§ 12. Standardimisvaldkonnakeskus

(1) Standardimisvaldkonnakeskus on juriidiline isik, kes on Eesti standardikeskuse poolt tunnustatud täitma majandusharu standardimiskogu ülesandeid.

(2) Standardimisvaldkonnakeskuse põhiülesanne on korraldada standardimist oma majandusharus (tegevusvaldkonnas) standardimisvaldkonna tehniliste komiteede kaudu ja osaleda rahvusvahelises ja regionaalses standardimises.

(3) Standardimisvaldkonnakeskus võib täita ka standardimisvaldkonna tehnilise komitee ülesandeid.

(4) Standardimisvaldkonnakeskusel on õigus kuuluda rahvusvahelisse ja regionaalsesse standardiorganisatsiooni rahvusliku liikmena vastavalt käesoleva seaduse § 10 punktis 5 sätestatule.

§ 13. Standardimisvaldkonna tehniline komitee

(1) Standardimisvaldkonna tehniline komitee on huvitatud juriidiliste isikute algatusel standardimise menetlusnõuete järgi asutatud ja Eesti standardikeskuse poolt tunnustatud tegevusvaldkonna standardimiskogu.

(2) Standardimisvaldkonna tehnilise komitee põhiülesanne on korraldada standardimist oma tegevusvaldkonnas.

(3) Standardimisvaldkonna tehniline komitee tegutseb standardimisvaldkonnakeskuse või selle puudumisel Eesti standardikeskuse juures ja on juriidilise isiku staatusega.

3. peatükk

EESTI STANDARD

§ 14. Üldsätted

(1) Eesti standardid on:

- 1) eesti standarditeks ülevõetud rahvusvahelised standardid;
- 2) eesti standarditeks ülevõetud regionaalsed standardid;
- 3) algupäraseid Eesti standardid;
- 4) ülevõetud teiste riikide algupäraseid standardid.

(2) Eesti standard peab olema koostatud ja välja antud standardimise menetlusnõuete ja käesoleva seaduse paragrahvis 4 sätestatud põhimõtete järgi.

(3) Eesti standard peab olema kooskõlas seaduse ning Vabariigi Valitsuse ja ministri määrustega. Käesolevas lõikes nimetatud õigusaktiga vastuolus olev eesti standard tuleb viia sellega kooskõlla või tühistada, kuni milleni kohaldatakse õigusakti sätteid.

(4) Eesti standard peab olema kooskõlas rahvusvaheliste ja regionaalsete standarditega. Eesti standard võib olla vastuolus käesolevas lõikes nimetatud standarditega, kui see tuleneb vajadusest riigi-, tervise- ja keskkonnakaitse valdkonnas seadusega kehtestada erinõudeid.

(5) Standardimise kavade ning algupäraste eesti standardite koostamisest ja vastuvõtmisest peab teavitama vastavalt välislepingutega võetud kohustustele. Teavitamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

§ 15. Koostamine ja muutmine

(1) Eesti standardi koostamine on algupärase eesti standardi väljatöötamine või rahvusvahelise ja regionaalse standardi ülevõtmine eesti standardiks standardimise menetlusnõuetega kehtestatud korras.

(2) Algupärase eesti standardi väljatöötamise asemel tuleb eelistada vastava rahvusvahelise või regionaalse standardi ülevõtmist.

(3) Rahvusvahelist, regionaalset ja teise riigi standardit ei ole lubatud üle võtta ettevõttestandardiks.

(4) Eesti standardi muutmine korraldatakse sarnaselt selle koostamisele.

§ 16. Vastuvõtmine, väljaandmine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Eesti standardi võtab vastu, annab välja, muudab ja tunnistab kehtetuks Eesti standardikeskus.

(2) Eesti standardi tunnus on nimetus "Eesti Vabariigi standard", lühinimetus "Eesti standard" ja tähtlühend "EVS".

(3) Eesti standardi tunnuse kasutamise õigus on ainult Eesti standardikeskusel.

§ 17. Eesti standardi keel

(1) Eesti standard antakse välja eesti või võõrkeeles.

(2) Võõrkeeles on lubatud välja anda eesti standarditeks ülevõetud rahvusvahelisi ja regionaalseid standardeid.

(3) Eesti standardi võõrkeeles väljaandmise ettepaneku teeb standardimisvaldkonna tehniline komitee, lähtudes standardi käsituselast, kasutajate-erialaspetsialistide eeldatavast arvust ja põhikasutajate nõusolekust. Eesti standardi võõrkeeles väljaandmise otsustab Eesti standardikeskus.

(4) Võõrkeeles väljaantud eesti standardi kasutajal on õigus saada selgitusi (tõlgendusi) standardimisvaldkonna tehniliselt komiteelt.

(5) Eesti standardiks ülevõetud rahvusvaheline või regionaalne standard, mille kasutamine on kohustuslik vastavalt käesoleva seaduse paragrahvi 22 lõike 3 punktis 1 sätestatule, antakse välja eesti keeles.

§ 18. Jõustumine

(1) Eesti standard jõustub Standardi Teatajas avaldamisteatele järgneval päeval, kui avaldamisteates ei kehtestata teist jõustumise tähtaega.

4. peatükk

STANDARDITE AVALIKUSTAMINE JA KASUTAMINE

§ 19. Avaldamine

(1) Eesti standardikeskuse ametlik väljaanne on Standardi Teataja, kus avaldatakse:

- 1) teated eesti standardite koostamisetepanekutest ja kavanditest;
- 2) teated eesti standardite vastuvõtmisest, muutmisest ja kehtetuks tunnistamisest;
- 3) teated eesti standarditest, mille kasutamine on kehtestatud kohustuslikuks seaduse, Vabariigi Valitsuse või ministri määrusega;
- 4) teated vastavusmärgi omistamisest toodetele, teenustele ja protsessidele, mis vastavad eesti standardile;
- 5) muud standardimisalased teated.

(2) Standardi Teataja antakse välja eesti keeles.

(3) Standardi Teatajas avaldatud teadetele viitamisel märgitakse sulgudes pärast lühendit ST, Standardi Teataja ilmunisaasta ja number, mis eraldatakse komaga.

§ 20. Kirjastamine, paljundamine ja müük

(1) Eesti standardeid kirjastab, paljundab ja müüb Eesti standardikeskus või tema poolt volitatud juriidiline isik.

(2) Rahvusvaheliste ja regionaalsete standardiorganisatsioonide poolt välja antud standardeid ja muid trükiväljaandeid on paljundamis- ja müügilepingute alusel ainuõigus paljundada ja müüa nendesse organisatsioonidesse rahvusliku liikmena kuuluval Eesti organisatsioonil.

(3) Teiste riikide standardikeskuste poolt välja antud standardeid ja muid trükiväljaandeid on paljundamis- ja müügilepingute alusel ainuõigus paljundada ja müüa Eesti standardikeskusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud standardite ja muude trükiväljaannete ostjal on õigus neid standardeid ja trükiväljaandeid tõlkida ja paljundada omatarbeks. Edasimüük või levitamine teistele isikutele on keelatud.

§ 21. Registrid ja kogud

(1) Eesti standardikeskus peab eesti standardite registrit ning eesti, rahvusvaheliste ja regionaalsete standardite kogusid, mis on üldkättesaadavad standardiraamatukogus.

(2) Standardite registrite ja kogude kasutamine kohapeal on tasuta.

§ 22. Eesti standardite kasutamine

(1) Eesti standardeid võivad kasutada kõik isikud.

(2) Eesti standardi kasutamine on vabatahtlik, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhud.

(3) Eesti standardi kasutamine on kohustuslik, kui:

1) see on sätestatud seaduses, Vabariigi Valitsuse või ministri määrmuses;

2) tootja või teenuse osutaja on selle kohustuse endale võtnud vastavustõendamisega käesoleva seaduse paragrahvi 24 lõike 2 alusel;

3) isikud on selle omavahelises kasutamises kokku leppinud.

(4) Eesti standardi kohustuslikuks kasutamiseks kehtestava seaduse, Vabariigi Valitsuse või ministri määrmuse eelnõu kohta annab kirjaliku arvamuse Eesti standardikeskus.

§ 23. Muude standardite kasutamine

(1) Rahvusvahelisi, regionaalseid ja teiste riikide standardeid võivad kasutada kõik isikud, kui need standardid ei ole vastuolus seadusega.

(2) Rahvusvaheliste, regionaalsete ja teiste riikide standardite kasutamine on vabatahtlik, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhud.

(3) Rahvusvahelise, regionaalse või teise riigi standardi kasutamine on kohustuslik, kui:

1) tootja või teenuse osutaja on selle kohustuse endale võtnud vastavustõendamisega vastavalt käesoleva seaduse paragrahvi 24 lõikes 2 sätestatule;

2) isikud on selle omavahelises kasutamises kokku leppinud.

(4) Rahvusvaheliste, regionaalsete ja teiste riikide standardite kasutamist ei ole lubatud kehtestada õigusaktidega kohustuslikuks.

(5) Ettevõttestandardit võivad kasutada teised ettevõtjad selle standardi vastu võtnud ettevõtja kirjalikul nõusolekul.

§ 24. Vastavustõendamine

(1) Vastavustõendamine on toote, teenuse või protsessi standardile vastavuse vabatahtlik või kohustuslik tõendamine.

(2) Toote, teenuse või protsessi vastavust standardile tõendatakse tootja või teenuse osutaja vastavusavaldusega (deklaratsiooniga) või sertifitseerimisorgani vastavustunnistuse (sertifikaadi) ja vastavusmäärgiga.

(3) Eesti standardile vastavuse vabatahtliku tõendamise korra kehtestab majandusminister.

(4) Toote nõuetele vastavuse kohustuslikul tõendamisel juhindutakse toote nõuetekohasuse tõendamise seadusest (RT I 1997 .../vastuvõtmisel/).

5. peatükk

TEHNILINE EESKIRI

§ 25. Mõiste

(1) Käesoleva seaduse mõistes on tehniline eeskiri õigusakt, milles on sätestatud tootele tehnilised nõuded.

(2) Tehnilise eeskirja ülesanne on tagada:

- 1) elu, tervise- ja keskkonnakaitse;
- 2) toodete ohutus;
- 3) kaupade vaba liikumine.

(3) Tehnilises eeskirjas sätestatakse tootele tehnilised nõuded kas vahetult või neid nõudeid sisaldava eesti standardi kohustusliku kasutamise kehtestamisega.

§ 26. Nõuded tehnilisele eeskirjale

(1) Tehnilise eeskirja koostamisel ja vastuvõtmisel peab juhinduma välislepingutes sätestatud kokkulepetest ühtlustada eesti tehnilised eeskirjad teiste osapoolte tehniliste eeskirjadega.

(2) Tehnilise eeskirja koostamisest ja vastuvõtmisest peab teavitama vastavalt välislepingutega võetud kohustustele. Teavitamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

§ 27. Vastavustõendamine

Toote tehnilise eeskirja nõuetele vastavuse kohustuslikul tõendamisel kohaldatakse toote nõuetekohasuse tõendamise seadust (RT I 1997/vastuvõtmisel/).

6. peatükk

KAEBUSTE LAHENDAMINE JA VASTUTUS

§ 28. Kaebuste lahendamine

(1) Isik, kes leiab, et tema standardimisalaseid huve on käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide sätete rikkumisega kahjustatud, võib esitada kirjaliku kaebuse Eesti standardikeskusele või pöörduda kohtusse.

(2) Eesti standardikeskusele esitatud kaebuse läbivaatamine toimub standardimise menetlusnõuetega kehtestatud korras.

§ 29. Vastutus käesoleva seaduse rikkumise eest

Isikud, kes standardimisel rikuvad käesolevat seadust, kannavad vastutust distsiplinaar-, haldus- ja tsiviilkorras.

§ 30. Juriidilise isiku haldusvastutus

Ettevõttestandardil või muul standardimisalasel dokumendil eesti standardi tunnuse kasutamise, rahvusvahelise või regionaalse standardi ettevõttestandardiks ülevõtmise, eesti standardi, rahvusvahelise, regionaalse või teise riigi standardiorganisatsiooni poolt välja antud standardi või muu trükiväljaande või selle tõlke omavolilise paljundamise, müümise või levitamise, samuti teise ettevõtte standardi omavolilise kasutamise eest - määratakse rahatrahv 10 000 kuni 100 000 krooni.

§ 31. Menetlus juriidilise isiku haldusõigusrikkumise asjus

(1) Menetlus käesoleva seaduse rikkumise asjus juriidilise isiku poolt, sealhulgas sanktsioonide rakendamine ja nende vaidlustamine, toimub haldusõigusrikkumiste seadustiku (RT 1992, 29, 396; RT I 1995, 76-78, 1345; 83, 1441; 1996, 3, 56 ja 57; 26, 528; 31, 631; 35, 714; 48, 944; 83, 1488; 86, 1538; 1997, 1, 3 ja 4; 5/6, 30; 16, 259; 28,423) menetluskorda järgides.

(2) Käesoleva seaduse alusel juriidilisele isikule määratud rahatrahv nõutakse sisse haldusõigusrikkumiste seadustikus ja täitemenetluse seadustikus (RT I 1993, 49, 693; 72/73, 1019; 1994, 1, 5; 16, 290; 89, 1515; 1995, 22, 327; 30, 380; 1996, 3, 57; 6, 101; 83, 1487; 1997, 1, 4; 5/6, 30 ja 32; 24, 364) kehtestatud korras.

7. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 32. Endiste NSVL ja ENSV standardimisalaste normdokumentide kehtivus

(1) Sõltumatute Riikide Ühenduse Riikidevahelise Standardikomitee poolt Sõltumatute Riikide Ühenduse riikidevahelisteks standarditeks tunnistatud NSVL riiklikke standardeid (GOST) võib kasutada vastavalt käesoleva seaduse paragrahvis 23 sätestatule.

(2) Endiseid Eesti NSV standardeid (ENSV VST), NSVL harustandardeid (OST) ning NSVL ja ENSV ministeeriumide tehnilisi tingimusi (TT) võib kasutada kuni 1999 aasta 1. jaanuarini, kui isikud on selles kokku leppinud ja need standardimisalased normdokumendid ei ole vastuolus seadusega.

§ 33. Standardiameti poolt väljaantud standardite kehtivus

Standardiameti poolt väljaantud standardid loetakse eesti standarditeks ja need kantakse eesti standardite registrisse.

§ 34. Muudatused varasemates seadustes

(1) Haldusõigusrikkumiste seadustiku:

1) paragrahvi 21 lõikest 3 jäetakse välja sõna "standardi-";

2) paragrahvi 169 pealkiri ja preambula muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
"§ 169. Õigusaktide või nendega kohustuslikuks kasutamiseks kehtestatud standardite nõuete eiramine

Õigusaktide või nendega kohustuslikuks kasutamiseks kehtestatud standardite eiramise eest:";

3) paragrahv 203 tunnistatakse kehtivuse kaotanuks.

(2) Toiduseaduse (RT I 1995, 21, 324; 1996, 49, 953) paragrahvidest 16 ja 17 jäetakse välja sõna "Standardiameti".

(3) Keeleseadust (RT I 1995, 23, 334; 1996, 37, 739; 40, 773) täiendatakse paragrahviga 17¹ järgmises sõnastuses:

"§ 17¹. Eesti standardi keel

(1) Eesti standard antakse välja eesti või võõrkeeles.

(2) Võõrkeeles võib välja anda eesti standardiks ülevõetud rahvusvahelise või regionaalse standardi standardiseaduses kehtestatud korras."

(4) Tuletõrje- ja päästeseaduse (RT I 1994, 28, 424; 1996, 49, 953) paragrahvi 21 lõikeid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

(1) Kohustuslik tuleohutusnõue käesoleva seaduse mõistes on tuleohutuse tagamiseks õigusaktidega kehtestatud või nendega kohustuslikuks kasutamiseks kehtestatud standardite ja tehniliste tingimuste nõue.

(2) Kohustuslikke tuleohutusnõudeid sisaldavate õigusaktide, välja arvatud seaduste, Riigikogu otsuste, Vabariigi Presidendi seadluste ning Vabariigi Valitsuse määruste ja korralduste eelnõud, ning käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud standardite ja tehniliste tingimuste kavandid kuuluvad kooskõlastamisele Siseministeeriumiga.”

(5) Planeerimis- ja ehitusseaduse (RT I 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 49, 953) paragrahvi 44 lõikest 2 jäetakse välja sõnad “ja standardite” ning lõikest 3 sõnad “ning standardite”.

(6) Vabariigi Valitsuse seaduse (RT I 1995, 94, 1628; 1996, 49, 953, 1996, 88, 1560) paragrahvi 63 lõikest 2 jätta välja punkt 3.

§ 35. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub Riigi Teatajas avaldamise päevale järgneval päeval.

(2) Kuni Eesti standardikeskuse asutamise ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kandmiseni täidab Eesti standardikeskuse ülesandeid Standardiamet.

(4) Käesoleva seaduse paragrahvi 34 lõike 1 alapunktid 1 ja 3 ning lõiked 2 ja 6 jõustuvad Standardiameti likvideerimise päevast.

KUIDAS VÄLTIDA ISO 9000 JA ISO 14000 VALET REKLAAMI

ISO on avaldanud uue juhendi aitamaks ISO 9000 ja ISO 14000 järgi sertifitseeritud äri ja muid organisatsioone vältida vale reklaami või selle vääritimõistmist.

ISO eesmärgiks on lõpetada alljärgnevad valed tegevused:

- ISO logo, mis on registreeritud kaubamärk, vale kasutamine
- Vale mulje jätmine, et ISO sertifitseerimine tähendab, et ISO on välja andnud sertifikaadi. ISO vastutab rahvusvaheliste standardite, sh ISO 9000 ja ISO 14000 sarja, koostamise ja avaldamise eest. ISO standarditele vastavust ei tõenda ISO ise, sellega tegelevad teised organisatsioonid.
- Andes vale ettekujutuse, et ISO 9000 on toote kvaliteedi märk või et ISO 14000 on märk, mis tõendab, et toode on “roheline” või “keskkonnasõbralik”. See ei ole nii. Need ei ole tootestandardid. Tootestandardi nõuded käivad mingi toote kohta, näit laste autoistmele on hoopis erinevad nõuded kui bürootoolile.
ISO 9000 ja ISO 14000 on üldised juhtimissüsteemi standardid. Üldised tähendab, et standardi nõudeid saab kohaldada ükskõik millisele organisatsioonile. Juhtimissüsteem tähendab milliseks peab organisatsioon oma protsessid korraldama.

Kui organisatsioonil on ISO 9000 või ISO 14000 järgi sertifitseeritud juhtimissüsteem tähendab see, et sõltumatu audiitor on kontrollinud, kas kvaliteeti mõjutav protsess

või organisatsiooni keskkonda mõjutav protsess on vastavuses standardite nõuetega. See ei tähenda aga seda, et ettevõtte toodangul oleks tootegarantii. Muidugi soovivad kõik, kes on saanud ISO 9001, ISO 9002, ISO 9003 või ISO 14001 vastavussertifikaadi, investeerides sellesse aega, raha ja energiat, kasutada seda ka oma ettevõtte reklaamiks teadvustamaks turgu oma saavutustest. Seda võib teha sertifitseeritud juhtimissüsteemidele ja sertifitseerimist läbiviinud tunnustatud organile viidates, kelle nime tundus on juba omaette reklaam.

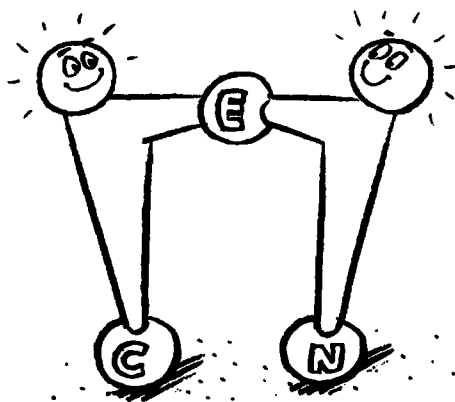
Nii ISO Kesksekretariaat kui ka rahvuslikud standardiorganisatsioonid terves maailmas on saanud firmadelt taotlusi loa saamiseks kasutada ISO logo ISO 9000 sertifikaati reklaamivates materjalides. See on täielikult keelatud kuna see jätkaks mulje, et ISO on sertifitseerimisorgan.

*Tasuta väljaannet **Publicizing your ISO 9000 or ISO 14000 certification** võib tellida Standardiametist*

CEN UUDISED

- Tšehhi Standardiinstituut sai CEN 15ndaks täisliikmeks

Tšehhi Standardi-, metroloogia ja katsetusamet COSMT sai alates 1. aprillist esimesena Ida- ja Kesk-Euroopa riikidest CEN-i täisliikmeks ja võib nüüd rõõmu tunda kõikidest osavõtu ja hääletamisega kaasnevatest õigustest ja privileegidest.

Enamus Kesk- ja Ida-Euroopa riike on CEN-i liitunud liikmed. See liikmestaatus loodi nende riikide jaoks, kes soovivad saada EL ja EFTA liikmeteks. CEN liitunud liikmetel on ka võimalus saada CEN täisliikmeteks veel enne, kui need riigid on saanud EL või EFTA liikmeteks. Kriteeriumid CEN täisliikmeks saamiseks on välja töötatud 1995. a ja Tšehhi oli esimene, kes avaldas selleks soovi. Et saada CEN täisliikmeks peab muude tingimuste kõrval olema vähemalt 80% Euroopa standarditest üle võetud rahvusstandarditeks. COSMT omakorda kohustub täitma täisliikme kohustusi sh üle võtma kõik Euroopa standardid oma rahvusstandarditeks ja käibelt kõrvaldama kõik nendega vastuolus olevad standardid.

Viimane kord võttis CEN vastu uusi liikmeid 1988.a kui võeti vastu Island ja Luksemburg. Nüüd loodab CEN, et läheb tunduvalt vähem aega, kui Tšehhiga ühinevad teised Kesk- ja Ida-Euroopa riigid.

- CEN kuuendaks assotsieerunud liikmeks sai NORMAPME (European Office of Crafts, Trades and Small and Medium-sized Enterprises for Standardization).

- Ukraina Riiklik standardimis-, metroloogia- ja sertifitseerimiskomitee DSTU on CEN-i kirjavahetajaorganisatsioon.
- CEN on aktsepteerinud Bosnia-Hertsegoviina Standardi-, metroloogia- ja patendiinstituudi SMP avalduse. Nad võetakse CEN liitunud liikmeks niipea, kui nad on alla kirjutanud WTO lepingu.
- **Kollased ja sinised ümbrikud**

CEN Kesksekretariaat on siiani saanud tehnilistelt komiteedelt kõik nende tööd kajastavad paberid. Nüüd on Kesksekretariaadil kavas hakata diferentseerima, milliseid dokumente peaksid tehnilised komiteed neile saatma ja milliseid mitte. Endiselt tuleb Kesksekretariaati saata kollastes ümbrikutes standardite kavandid ja standardid. Selles osas ei ole mingit muutust.

Et aga säästa aega ja vaeva posti sorteerimisel ei ole vaja teisi materjale saata täies ulatuses. Vajalik oleks saata ainult järgmised materjalid: koosolekute päevakorrad, resolutsioonid ja protokollid, äriplaanid, standardite EN, standardikavandite prEN, eelstandardite ENV ja CEN aruannete kõrval dokumente, mis täidavad EC/EFTA lepingu tingimusi (katsearuanded, uurimused jne). Need dokumendid on soovitatav saata disketil sinistes plastikust ümbrikutes, mida CEN süsteemis ringleb juba 1350 ja 3000 tükki on veel tulekul. Muid dokumente enam kesksekretariaati saata pole vaja.

IEC UUDISED

IEC standardite numbrid muutunud

Alates 1997. aastast on uutel IEC standarditel, nii uusväljaannetel kui olemasolevate uustöötlustel uued seeria 60000 numbrid.

Olemasolevate standardite muudatused ilmuvad vanade numbrite all.

Mitmeosaliste standardite kasutajad peavad veenduma, et nad kasutavad kõige uuemat versiooni. Nad peavad tähele panema, et standardite uued osad on kõik numbritega 60000, muudatused olemasolevatele aga endiste numbritega.

Täielikku teavet ilmunud IEC standardite kohta saab IEC-st aadressidel <http://www.iec.ch> või IEC klienditeenistusest custserv@iec.ch

UUDISEID VENEMAALT

AFP-BNS teatel hakkas 1. mail Venemaal kehtima seadus, mille kohaselt peavad kõik Venemaal müüdavad toidukaubad olema varustatud venekeelsete siltidega. Detsembris vastuvõetud seadus näeb ette, et venekeelne silt annaks informatsiooni toote nime, toiteväärtuse, lisaainete sisalduse, tootja ning valmistamis- ja säilivusaja kohta.

MAIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 10 Tehniline joonestamine

ISO 10628:1997

TC 28 Naftasaadused ja määrdeained

ISO 5662:1997

Flow diagrams for process plants-- General rules

Petroleum products-- Electrical insulating oils-- Detection of corrosive sulfur

TC 34 Põllumajanduslikud toiduained

ISO 972:1997

ISO 1773:1997

ISO 10622:1997

Chillies and capsicums, whole or ground (powered)-- Specification

Laboratory glassware-- Narrow-necked boiling flasks

Large cardamom (*Amomum subulatum* Roxb.), as capsules and seeds-- Specification

TC 41 Rihmarattad ja rihmad (sh kiilrihmad)

ISO 9010:1997

ISO 9011:1997

TC 45 Kautšuk ja kummitooted

ISO 2921:1997

Synchronous belt drivers-- Automotive belts

Synchronous belt drivers-- Automotive pulleys

ISO 3011:1997

ISO 6719:1997

ISO 8332:1997

ISO 10160:1997

Rubber, vulcanized-- Determination of low-temperature characteristics-- Temperature-retraction procedure (TR test)

Rubber- or plastics-coated fabrics-- Determination of resistance to ozone cracking under static conditions

Rubber-- Determination of indentation hardness by means of pocket hardness meters

Rubber compounding ingredients-- Sulfur-- Methods of test Information and documentation-- Open Systems Interconnection-- Interlibrary Loan Application Service Definition

TC 54 Eeterlikud õlid

ISO 9235:1997

ISO 11018:1997

Aromatic natural raw materials-- Vocabulary

Information technology-- Specification and standardization of data elements-- Part 6: Registration of data elements

TC 58 Gaasiballoonid

ISO 11621:1997

Gas cylinders-- Procedures for change of gas service

<u>TC 61 Plastid</u>	
ISO 527-4:1997	Plastics-- Determination of tensile properties-- Part 4: Test conditions for isotropic and orthotropic fibre-reinforced plastics composites
ISO 527-5:1997	Plastics-- Determination of tensile properties-- Part 5: Test conditions for unidirectional fibre-reinforced plastic composites
ISO 9369:1997	Plastics-- Basic materials for polyurethanes-- Pure isocyanates-- Analysis of isocyanate groups
ISO 11357-1:1997	Plastics-- Differential scanning calorimetry (DSC)-- Part 1: General principles
ISO 11358:1997	Plastics-- Thermogravimetry (TG) of polymers-- General principles
ISO 13312:1997	Iron ores-- Determination of potassium content-- Flame atomic absorption spectrometric method
<u>TC 83 Spordi- ja puhkevarustus</u>	
ISO 14790:1997	Snowboard plate-bindings without a release mechanism-- Safety requirements and test methods
<u>TC 119 Pulbermetallurgia</u>	
ISO 4491-2:1997	Metallic powders-- Determination of oxygen content reduction methods-- Part 2: Loss of mass on hydrogen reduction methods-- Part 2: Loss of mass on hydrogen reduction (hydrogen loss)
<u>TC 126 Tubakas ja tubakatooted</u>	
ISO 3400:1997	Cigarettes-- Determination of alkaloids in smoke condensates-- Spectrometric method
ISO 13276:1997	Tobacco and tobacco products-- Determination of nicotine purity-- Gravimetric method using tungstosilicic acid
<u>TC 127 Mullatöömasinad</u>	
ISO 6165:1997	Earth-moving machinery-- Basic types-- Vocabulary
ISO 13459:1997	Earth-moving machinery-- Dumpers-- Trainer seat/enclosure
ISO 12637-2:1997	Graphic technology-- Multilingual terminology of printing arts-- Part 2: Screen printing terms
<u>TC 135 Mittepurustav (säilitav) katsetamine</u>	
ISO 10375:1997	Non-destructive testing-- Ultrasonic inspection-- Characterization of search unit and sound field
<u>TC 138 Plasttorud, -toruliitmikud ja -torustikuarmatuurid voolavale keskkonnale</u>	
ISO 9393-2:1997	Thermoplastics valves-- Pressure test methods and requirements-- Part 2: Test conditions and basic requirements for PE, PP, PVC-U and PVDF valves
ISO 11922-1:1997	Thermoplastics pipes for the conveyance of fluids-- Dimensions and tolerances-- Part 1: Metric series
ISO 11922-2:1997	Thermoplastics pipes for the conveyance of fluids-- Dimensions and tolerances-- Part 2: Inch-based series
<u>TC 147 Vee kvaliteet</u>	
ISO 10301:1997	Water quality-- Determination of highly volatile halogenated hydrocarbons-- Gas-chromatographic methods
ISO/TR 11905-2:1997	Water quality-- Determination of nitrogen-- Part 2: Determination of bound nitrogen, after combustion and oxidation to nitrogen dioxide, chemiluminescence detection
<u>TC 157 Mehaanilised rasestumisvastased vahendid</u>	
ISO 8009-1:1997	Reusable rubber contraceptive diaphragms-- Part 1: Classification, sampling and requirements

ISO 11882:1997	Optics and optical instruments-- Microscopes-- Interfacing connection for 35 mm SLR photo cameras (T-thread adaptation)
ISO 11883:1997	Optics and optical instruments-- Microscopes-- Marking of stereomicroscopes
<u>TC 181 Mänguasjade ohutus</u> ISO 8124-3:1997	Safety of toys-- Part 3: Migration of certain elements
<u>TC 193 Maagaas</u> ISO 6975:1997	Natural gas-- Extended analysis-- Gas-chromatographic method
<u>TC 213 Toote spetsifitseerimine ja kontrollimine mõõtmete ja geomeetria alusel</u> ISO 4287:1997	Geometrical Product Specifications (GPS)-- Surface texture: Profile method-- Terms, definitions and surface texture parameters
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u> ISO/IEC 7498-3:1997	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Basic Reference Model: Naming and addressing
ISO/IEC 10181-4:1997	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Security frameworks for open systems: Non-repudiation framework
ISO/IEC 14766:1997	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Use of OSI applications over the Internet Transmission Control Protocol (TCP)

Kehtetu ISO standard	Asendus	Tehniline Komitee
ISO 3268:1978	ISO 527-4:1997	ISO/TC 61
ISO 3606:1976	ISO 11933-1:1997 ISO 11922-2:1997	ISO/TC 138
ISO 3607:	ISO 11922-1:1997 ISO 11922-2:1997	ISO/TC 138
ISO 3608:1976	ISO 11922-1:1997 ISO 11922-2:1997	ISO/TC 138
ISO 3609:	ISO 11922-1:1997 11922-2:1997	ISO/TC 138
IOS 6831:1986	ISO 13312:1997	ISO/TC 102
ISO 7498-3:1989	ISO/IEC 7498-3:1997	ISO/IEC JTC 1

MAIS SAADUD IEC STANDARDID

IEC 60704-1:1997	Household and similar electrical appliances-- Test code for the determination of airborne acoustical noise-- Part 1: General requirements
IEC 60704-2-8:1997	Household and similar electrical appliances-- Test code for the determination of airborne acoustical noise-- Part 2: Particular requirements for electric shavers
IEC 60721-3-1:1997	Classification of environmental conditions-- Part 3: Classification of groups of environmental parameters and their severities-- Section 1: Storage
IEC 60721-3-2:1997	Classification of groups of environmental parameters and their severities-- Section 2: Transportation

IEC 60730-2-18:1997	Automatic electrical controls for household and similar use-- Part 2: Particular requirements for automatic electrical water and air flow sensing controls, including mechanical requirements
IEC 60730-2-19:1997	Automatic electrical controls for household and similar use-- Part 2: Particular requirements for electrically operated oil valves, including mechanical requirements
IEC 60906-2:1997	IEC system of plugs and socket-outlets for household and similar purposes-- Part 2: Plugs and socket-outlets 15 A 125 V a.c.
IEC 61000-4-24:1997	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4: Testing and measurement techniques-- Section 24: Test methods for protective devices for HEMP conducted disturbance-- Basic EMC publication
IEC 61300-3-6:1997	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 3-6: Examinations and measurements-- Return loss
IEC 61300-3-12:1997	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 3-12: Examinations and measurements-- Polarization dependence of attenuation of a single-mode fibre optic component: Matrix calculation method
IEC 61300-3-22:1997	Fibre optic interconnecting devices and passive components-- Basic test and measurement procedures-- Part 3-22: Examinations and measurements-- Ferrule compression force
IEC 61466-1:1997	Composite string insulator units for overhead lines with a nominal voltage greater than 1000 V-- Part 1: Standard strength classes and end fittings
IEC 61506:1997	Industrial-process measurement and control-- Documentation of application software
IEC 61557-1:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 1: General requirements
IEC 61557-2:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 2: Insulation resistance
IEC 61557-3:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 3: Loop impedance
IEC 61557-4:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 4: Resistance of earth connection and equipotential bonding
IEC 61557-5:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 5: Resistance to earth
IEC 61557-6:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 6: Residual current devices (RCD) in TT and TN systems
IEC 61557-7:1997	Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 7: Phase sequence

IEC 61557-8:1997

Electrical safety in low voltage distribution systems up to 1000 V a.c. and 1500 V d.c.-- Equipment for testing, measuring or monitoring of protective measures-- Part 8: Insulation monitoring devices for IT systems

IEC 61603-2:1997

Transmission systems for audio wide band and related signals

IEC 61606:1997

Audio and audiovisual equipment-- Digital audio parts-- Basic methods of measurement of audio characteristics

MAIS SAADUD CEN STANDARDID JA KAVANDID

TC 15 Siseveelaevad

EN 1864:1997

Inland navigation vessels-- Wheelhouse and control position-- Types, safety requirements

TC 23 Transporditavad gaasiballoonid

prEN 1795:1997

Transportable gas cylinders (excluding LGP)-- Procedures for change of gas service

TC 38 Puidu ja puitmatejali vastupidavus

prEN ISO 9073-4 REVIEW:1997

Textiles-- Test methods for nonwovens-- Part 4: Determination of tear resistance (ISO/DIS 9073-4:1997)

TC 51 Tsement ja ehituslubi

CR 12793:1997

Measurement of the carbonation depth of hardened concrete

TC 53 Tellingud, raketised ja teisaldatavad töölavad

EN 1263-1:1997

Safety nets-- Part 1: Safety requirements, test methods

TC 55 Stomatoloogia

EN ISO 8282:1997

Dental equipment-- Mercury and alloy mixers and dispensers (ISO 8282:1994)

TC 67 Keraamilised plaadid

EN 12002:1997

Adhesives for tiles-- Determination of transverse deformation for cementitious adhesives and grouts

EN 12003:1997

Adhesives for tiles-- Determination of shear adhesion strength of reaction resin adhesives

TC 74 Äärikud ja ääriklitted

EN 1092-2:1997

Flanges and their joints-- Circular flanges for pipes, valves, fittings and accessories, PN designated-- Part 2: Cast iron flanges

EN 1514-1:1997

Flanges and their joints-- Dimensions of gaskets for PN-designated flanges-- Part 1: Non-metallic flat gaskets with or without inserts

EN 1514-2:1997

Flanges and their joints-- Dimensions of gaskets for PN-designated flanges-- Part 2: Spiral wound gaskets for use with steel flanges

EN 1514-3:1997

Flanges and their joints-- Dimensions of gaskets for PN-designated flanges-- Part 3: Non-metallic PTFE envelope gaskets

EN 1514-4:1997

Flanges and their joints-- Dimensions of gaskets for PN-designated flanges-- Part 4: Corrugated, flat or grooved metallic and filled metallic gaskets for use with steel flanges

TC 79 Respiraatorid jm hingamiskaitsevahendid

prEN 1827:1997

Respiratory protective devices-- Half masks without inhalation valves and with separable filters to protect against gases and particles and particles or particles only-- Requirements, testing, marking

TC 89 Hoonete ja nende osade soojuspidavus

prEN ISO 13786:1997

Thermal performance of building components-- Dynamic thermal characteristics-- Calculation method (ISO/DIS 13786:1997)

TC 99 Seinakatted

prEN 12149:1997

Wallcoverings in roll form-- Determination of migration of heavy metals and certain other elements, of vinyl chloride monomer and of formaldehyde release

TC 104 Betooni (kasutusomadused, tootmine, paigaldamine ja vastupidavus)

EN 523:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Terminology, requirements, quality control

EN 524-1:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 1: Determination of shape and dimensions

EN 524-2:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 2: Determination of flexural behaviour

EN 524-3:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 3: To-and-fro bending test

EN 524-4:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 4: Determination of lateral load resistance

EN 524-5:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 5: Determination of tensile load resistance

EN 524-6:1997

Steel strip sheaths for prestressing tendons-- Test methods-- Part 6: Determination of leaktightness (Determination of water loss)

TC 112 Puitpaneelid

EN 300:1997

Oriented Strand Boards (OSB)-- Definitions, classification and specifications

EN 312-5:1997

Particleboards-- Specifications-- Part 5: Requirements for load-bearing boards for use in humid conditions

EN 312-7:1997

Particleboards-- Specifications-- Part 7: Requirements for heavy duty load-bearing boards for use in humid conditions

TC 121 Keevitus

prEN 287-1:1992/A1:1997

Approval testing of welders-- Fusion welding-- Part 1: Steels

prEN 1435:1997

Non-destructive examination of welds-- Radiographic examination of welded joints

prEN 1597-1:1997

Welding consumables-- Test methods-- Part 1: Test assembly for all-weld metal test specimens in steel, nickel and nickel alloys

prEN 1597-2:1997

Welding consumables-- Test methods-- Part 2: Preparation of test assembly for single-run and two-run technique test specimens in steel

prEN 1597-3:1997

Welding consumables-- Test methods-- Part 3: Testing of positional capability of welding consumables in a filled weld

prEN 1714:1997

Non-destructive examination of welds-- Ultrasonic examination of welded joints

TC 124 Puitkonstruktsioonid

prENV 387:1997

Glued laminated timber-- Large finger joints-- Performance requirements and minimum production requirements

TC 128 Katuse- ja seinakatted

EN 1024:1997

Clay roofing tiles for discontinuous laying-- Determination of geometric characteristics

TC 130 Ruumide kütteseadmed (kütteallikata)

- prEN 1264-1:1997 Floor heating-- Systems and components.. Part 1: Definitions and symbols
- prEN 1264-2:1997 Floor heating-- Systems and components-- Part 2: Determination of the thermal output
- prEN 1264-3:1997 Floor heating-- Systems and components-- Part 3: Dimensioning
- prEN 1264-4:1997 Floor heating-- Systems and components-- Part 4: Installation

TC 132 Alumiinium ja alumiiniumsulamid

- prEN 754-1:1997 Aluminium and aluminium alloys-- Cold drawn rod/bar and tube-- Part 1: Technical conditions for inspection and delivery
- prEN 754-2:1997 Aluminium and aluminium alloys-- Cold drawn rod/bar and tube-- Part 2: Mechanical properties
- EN 755-1:1997 Aluminium and aluminium alloys-- Extruded rod/bar, tube and profiles-- Part 1: Technical conditions for inspection and delivery
- prEN 1301-1:1997 Aluminium and aluminium alloys-- Drawn wire-- Part 1: Technical conditions for inspection and delivery
- prEN 1301-2:1997 Aluminium and aluminium alloys-- Drawn wire-- Part 2: Mechanical properties
- prEN 1301-3:1997 Aluminium and aluminium alloys-- Drawn wire-- Part 3: Tolerances on dimensions

TC 133 Vask- ja vasesulamid

- EN 1655:1997 Copper and copper alloys-- Declarations of conformity
- CR 12776:1997 Copper and copper alloys-- Provisions and procedures for the allocation of material numbers and registration of materials

TC 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus

- prEN 1972:1997 Diving accessories-- Snorkels-- Safety requirements and test methods

TC 139 Värvid ja lakid

- prEN ISO 3231:1997 Paints and varnishes-- Determination of resistance to humid atmospheres containing sulfur dioxide (ISO 3231:1993)
- prEN ISO 11341:1997 Paints and varnishes-- Artificial weathering and exposure to artificial radiation-- Exposure to filtered xenon-arc radiation (ISO 11341:1994)

TC 141 Manomeetrid

- EN 837-2:1997 Pressure gauges-- Part 2: Selection and installation recommendations for pressure gauges

TC 145 Kummi- ja plastimasinad. Ohutus

- prEN 1612-1:1997 Rubber and plastics machines-- Reaction moulding machines-- Part 1: Safety requirements for metering and mixing units

TC 146 Rakendusmasinad. Ohutus

- EN 415-4:1997 Safety of packaging machines-- Part 4: Palletisers and depalletisers

TC 150 Tööstuslikud mootorkärad. Ohutus

- prEN 1526:1997 Safety of industrial trucks-- Additional requirements for automated functions on trucks

TC 153 Toiduseadmed. Ohutus- ja hügieeninõuded

- EN 1672-2:1997 Food processing machinery-- Basic concepts-- Part 2: Hygiene requirements

TC 155 Plasttorustikud ja kanalisatsioonisüsteemid

EN 1638:1997	Plastics piping systems-- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) pipes-- Test methods for the effects of cyclic internal pressure
prEN 12100:1997	Plastics piping systems-- Polyethylene (PE) valves-- Test method for resistance to bending between supports
prEN ISO 13783:1997	Plastics piping systems-- Unplasticized poly(vinyl chloride)(PVC-U) end-load bearing double socket joints-- Test method for leaktightness and strength while subjected to bending and internal pressure (ISO/DIS 13783:1997)

TC 156 Hoonete ventilatsioon

CR 12792:1997	Ventilation for buildings-- Symbols and terminology
---------------	---

TC 158 Peakaitsevahendid

EN 1080:1997	Impact protection helmets for young children
--------------	--

TC 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevestid

EN 381-8:1997	Protective clothing for users of hand-held chain saws-- Part 8: Test methods for chain saw protective gaiters
EN 381-9:1997	Protective clothing for users of hand-held chain saws-- Part 9: Requirements for chain saw protective gaiters

TC 163 Sanitaarseadmed

prEN ISO 10456:1997	Thermal insulation-- Building materials and products-- Determination of declared and design values (ISO/DIS 10456:1997)
---------------------	---

TC 164 Veevarustus

prEN 974:1997	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Phosphoric acid
---------------	--

TC 165 Heitveetehnika

prEN 1123-1:1997	Pipes and fittings of longitudinally welded hot-dip galvanized steel pipes with spigot and socket for waste water systems-- Part 1: Requirements, testing, quality control
prEN 1124-1:1997	Pipes and fittings of longitudinally welded stainless steel pipes with spigot and socket for waste water systems-- Part 1: Requirements, testing, quality control
prEN 1295-1:1997	Structural design of buried pipelines under various conditions of loading-- Part 1: General requirements

TC 173 Harjad

EN 1083-1:1997	Power-driven brushes-- Part 1: Definitions and nomenclature
----------------	---

TC 175 Ümarpuit ja saepuit

EN 844-2:1997	Round and sawn timber-- Terminology-- Part 2: General terms relating to round timber
EN 844-4:1997	Round and sawn timber-- Terminology-- Part 4: Terms relating to moisture content
EN 844-5:1997	Round and sawn timber-- Terminology-- Part 5: Terms relating to dimensions of round timber
EN 844-6:1997	Round and sawn timber-- Terminology-- Part 6: Terms relating to dimensions of sawntimber
EN 844-7:1997	Round and sawn timber-- terminology-- Part 7: Terms relating to anatomical structure of timber
EN 844-8:1997	Round and sawn timber-- terminology-- Part 8: Terms relating to features of round timber
EN 844-9:1997	Round and sawn timber-- terminology-- Part 9: Terms relating to sawn timber
EN 1309-1:1997	Round and sawn timber-- Method of measurement of dimensions-- Part 1: Sawn timber
EN 1310:1997	Round and sawn timber-- Method of measurement of features

EN 1311:1997	Round and sawn timber-- Method of measurement of biological degrade
<u>TC 184 Tööstuskeraamika</u> EN 725-1:1997	Advanced technical ceramics-- Methods of test for ceramic powders-- Part 1: Determination of impurities in alumina
EN 725-8:1997	Advanced technical ceramics-- Methods of test for ceramic powders-- Part 8: Determination of tapped bulk density
EN 725-9:1997	Advanced technical ceramics-- Methods of test for ceramic powders-- Part 9: Determination of untamped bulk density
EN 725-10:1997	Advanced technical ceramics-- Methods of test for ceramic powders-- Part 10: Determination of compaction properties
prENV 1007-5:1997	Advanced technical ceramics-- Ceramic composites-- Methods of test for reinforcements-- Part 5: Determination of distribution of tensile strength and of tensile strain to failure of filaments within a multifilament tow at ambient temperature
prENV 12788:1997	Advanced technical ceramics-- Mechanical properties of ceramic composites at high temperature under inert atmosphere-- Determination of flexural strength
prENV 12789:1997	Advanced technical ceramics-- Mechanical properties of ceramic composites at high temperature under air at atmospheric pressure-- Determination of flexural strength
<u>TC 186 Tööstuslik termotöötlus. Ohutus</u> EN 746-3:1997	Industrial thermoprocessing equipment-- Part 3: Safety requirements for the generation and use of atmosphere gases
<u>TC 187 Tulekindlad tooted ja materjalid</u> EN 993-12:1997	Methods of test for dense shaped refractory products-- Part 12: Determination of pyrometric cone equivalent (refractoriness)
EN 1094-1:1997	Insulating refractory products-- Part 1: Terminology for ceramic fibre products
<u>TC 194 Toiduga kokkupuutuvad nõud</u> EN 1183:1997	Materials and articles in contact with foodstuffs-- Test methods for thermal shock and thermal shock endurance
<u>TC 205 Mitteaktiivsed meditsiiniseadmed</u> prEN 20594-1:1993/prA1:1997	Conical fittings with a 6 % (Luer) taper for syringes, needles and certain other medical equipment-- Part 1: General requirements (ISO 594-1:1986)
prEN 27740:1992/prA1:1997	Instruments for surgery, shalpels with detachable blades, fitting dimensions (ISO 7740:1985)
<u>TC 215 Hingamis- ja anesteesiaaparatuur</u> prEN 737-1:1997	Medical gas pipeline systems-- Part 1: Terminal units for compressed medical gases and vacuum
prEN 737-4:1997	Medical gas pipeline systems-- Part 4: Terminal units for anaesthetic gas scavenging systems
prEN 1733	Suction catheters for use in the respiratory tract
<u>TC 216 Keemilised desinfektsioonivahendid ja antiseptikumid</u> EN 1275:1997	Chemical disinfectants and antiseptics-- Basic fungicidal activity-- Test method and requirements (Phase 1)
EN 1499:1997	Chemical disinfectants and antiseptics-- Hygienic handwash-- Test method and requirements (phase 2/step 2)
<u>TC 224 Raalloetavad kaardid, nende liiteseadmed ja operatsioonid</u> prEN 1867:1997	Machine readable cards-- Health care applications-- Numbering system and registration procedure for issuer identifiers
<u>TC 233 Biotehnoloogia</u> EN 12075:1997	Biotechnology-- Large-shale process and production-- Procedures for fermentation and downstream processes

TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted

EN ISO 105-A05:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part A05: Instrumental assessment of change in colour for determination of grey scale rating (ISO 105-A05:1996, including Technical Corrigendum 1:1997)

EN ISO 105-A06:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part A06: Instrumental determination of 1/1 standard depth of colour (ISO 105-A06:1995)

EN ISO 105-B03:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part B03: Colour fastness to weathering: Outdoor exposure (ISO 105-B03:1994)

EN ISO 105-B04:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part B04: Colour fastness to artificial weathering: Xenon arc fading lamp test (ISO 105-B04:1994)

EN ISO 105-C06:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part C06: Colour fastness to domestic and commercial laundering (ISO 105-C06:1994)

EN ISO 105-E05:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E05: Colour fastness to spotting: Acid (ISO 105-E05:1989)

EN ISO 105-E06:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E06: Colour fastness to spotting: Alkali (ISO 105-E06:1989)

EN ISO 107-E07:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E07: Colour fastness to spotting: Water (ISO 105-E07:1989)

EN ISO 105-E09:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E09: Colour fastness to potting (ISO 105-E09:1989)

EN ISO 105-E12:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part E12: Colour fastness to milling: alkaline milling (ISO 105-E12:1989)

EN ISO 105-G02:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part G02: Colour fastness to burnt-gas fumes (ISO 105-G02:1993, including Technical Corrigendum 1:1995)

EN ISO 105-G03:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part G03: Colour fastness to ozone in the atmosphere (ISO 105-G03:1993)

EN ISO 105-J03:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part J03: Calculation of colour differences (ISO 105-J03:1995, including Technical Corrigendum 1:1996)

EN ISO 105-X04:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part X04: Colour fastness to mercerizing (ISO 105-X04:1994)

EN ISO 105-X05:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part X05: Colour fastness to organical solvents (ISO 105-X05:1994)

EN ISO 105-X06:1997

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part X06: Colour fastness to soda boiling (ISO 105-X06:1994)

EN ISO 105-X07:1997

Textiles-- Test for colour fastness-- Part X07: Colour fastness to cross-dyeing: Wool (ISO 105-X07:1994)

EN ISO 105-X08:1997

Textiles-- Test for colour fastness-- Part X08: Colour fastness to degumming (ISO 105-X08:1994)

EN ISO 105-X14:1997

Textiles-- Test for colour fastness-- Part X14: Colour fastness to acid chlorination of wool: Sodium dichloroisocyanurate (ISO 105-X14:1994)

TC 249 Plastid

EN ISO 1872-2:1997

Plastics-- Polyethylene (PE) moulding and extrusion materials-- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 1872-2:1997)

EN ISO 1873-2:1997

Plastics-- Polypropylene (PP) moulding and extrusion materials-- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 1873-2:1997)

prEN ISO 3451-1:1997

Plastics-- Determination of ash-- Part 1: General methods (ISO/DIS 3451-1:1997)

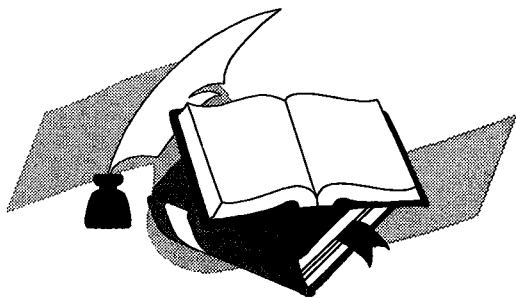
prEN ISO 4597-1:1997

Plastics-- Hardeners and accelerators for epoxide resins-- Part 1: Designation (ISO 4597-1:1983)

prEN ISO 4600:1997	Plastics-- Determination of environmental stress cracking (ESC)-- Ball or pin impression method (ISO 4600:1992)
prEN ISO 6252:1997	Plastics-- Determination of environmental stress cracking (ESC)-- Constant-tensile-stress method (ISO 6252:1992)
prEN ISO 7231:1997	Polymeric materials, cellular flexible-- Method of assessment of air flow value at constant pressure-drop (ISO 7231:1984)
prEN ISO 8307:1997	Flexible cellular polymeric materials-- Determination of resilience (ISO 8307:1990)
EN ISO 8988:1997	Plastics-- Phenolic resins-- Determination of hexamethylenetetramine content-- Kjeldal method and perchloric acid method (ISO 8988:1995)
EN ISO 9397:1997	Plastics-- Phenolic resins-- Determination of free-formaldehyde content-- Hydroxylamine hydrochloride method (ISO 9397:1995)
EN ISO 9771:1997	Plastics-- Phenolic resins-- Determination of the pseudo-adiabatic temperature rise of liquid resins when cured under acid conditions (ISO 9771:1995)
prEN ISO 10066:1997	Flexible cellular polymeric materials-- Determination of creep in compression (ISO 10066:1991)
<u>TC 250 Eurokoodid ehituses</u>	
prENV 1993-1-5:1997	Eurocode 3: Design of steel structures-- Part 1-5: General rules-- Supplementary rules for planar plated structures without transverse loading
prENV 1993-2:1997	Eurocode 3: Design of steel structures-- Part 2: Steel bridges
prENV 1993-3-1:1997	Eurocode 3: Design of steel structures-- Part 3-1: Towers, masts and chimneys-- Tower and masts
prENV 1993-3-2:1997	Eurocode 3: Design of steel structures-- Part 3-2: Towers, masts and chimneys-- Chimneys
<u>TC 251 Meditsiiniinfo</u>	
ENV 12537-1:1997	Medical informatics-- Registration of information objects used for EDI in healthcare-- Part 1: The Register
ENV 12537-2:1997	Medical informatics-- Registration of information objects used for EDI in healthcare-- Part 2: Procedures for the registration of information objects used for electronic data interchange (EDI) in healthcare
ENV 12538:1997	Medical informatics-- Messages for patient referral and discharge
ENV 12539:1997	Medical informatics-- Request and report messages for diagnostic service departments
<u>TC 261 Pakendamine</u>	
EN 862:1997	Packaging-- Child-resistant packaging-- Requirements and testing procedures for non-reclosable packages for non-pharmaceutical products
<u>TC 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevestid</u>	
prEN 1149-2:1997	Protective clothing-- Electrostatic properties-- Part 2: Test method for measurements of the electrical resistance through a material (vertical resistance)
<u>TC 282 Veeldatud maagaasi kasutus- ja tootmisstandardid</u>	
EN 1532:1997	Installation and equipment for liquefied natural gas-- Ship shore interface
<u>TC 290 Toodete mõõtmise ja kuju tolereerimine ja kontroll</u>	
prEN ISO 3274:1997	Geometrical product specifications (GPS)-- Surface texture: Profile method-- Nominal characteristics of contact (stylus) instruments (ISO 3274:1996)
prEN 4288:1997	Geometrical product specifications (GPS)-- Surface texture: Profile method-- Rules and procedures for the assessment of surface texture (ISO 4288:1996)

prEN ISO 11562:1997	Geometrical product specifications (GPS)-- Surface texture: Profile method-- Metrological characteristics of phase correct filters (ISO 11562:1996)
prEN ISO 12085:1997	Geometrical product specification (GPS)-- Surface texture: Profile method-- Motif parameters (ISO 12085:1996)
prEN ISO 13565-1:1997	Geometrical product specifications (GPS)-- Surface texture: Profile method; surfaces having stratified functional properties-- Part 1: Filtering and general measurement conditions (ISO 13565-1:1996)
prEN ISO 13565-2:1997	Geometrical product specifications (GPS)-- Surface texture: Profile method; surfaces having stratified functional properties-- Part 2: Height characterization using the linear material ratio curve (ISO 13565-2:1996)
<u>TC 309 Jalatsid</u> prEN 12222:1997	Footwear-- Standard atmospheres for conditioning and testing of footwear and components for footwear
<u>TC 311 Infotehnika (ISE)</u> CR 12804:1997	Conceptual Model and Taxonomy for Information Systems Engineering
<u>ISO/TC 43 Akustika</u> EN ISO 11654:1997	Acoustics-- Sound absorbers for use in buildings-- Rating of sound absorption (ISO 11654:1997)
<u>ISO/TC 93 Tärklis (sh derivaadid ja tärklise kõrvalsaadused)</u> EN ISO 11212-1:1997	Starch and derived products-- Heavy metals content-- Part 1: Determination of arsenic content by atomic absorption spectrometry (ISO 11212-1:1997)
EN ISO 11212-2:1997	Starch and derived products-- Heavy metals content-- Part 2: Determination of mercury content by atomic absorption spectrometry (ISO 11212-2:1997)
EN ISO 11212-3:1997	Starch and derived products-- Heavy metals content-- Part 3: Determination of lead content by atomic absorption spectrometry with electrothermal atomization (ISO 11212-3:1997)
<u>ISO/TC 147 Vee kvaliteet</u> EN ISO:1997	Water quality-- Determination of highly volatile halogenated hydrocarbons-- Gas-chromatographic methods (ISO 10301:1997)
<u>ISO/TC 193 Maagaas</u> prEN ISO 6326-3:1997	Natural gas-- Determination of sulfur compounds -- Part 3: Determination of hydrogen sulfide, mercaptan sulfur and carbonyl sulfide sulfur by potentiometry (ISO 6326-3:1989)
prEN ISO 6326-5:1997	Natural gas-- Determination of sulfur compounds -- Part 5: Lingener combustion method (ISO 6326-5:1989)
<u>CENELEC</u> prEN 45010:1997	General requirements for assessment and accreditation of certification/registration bodies (ISO/IEC Guide 61:1996)
prEN 45011 REVIEW:1997	General requirements for bodies operating product certification systems (ISO/IEC Guide 65:1996)
prEN 45012 REVIEW:1997	General requirements for bodies operating assessment and certification/registration of quality systems (ISO/IEC Guide 62:1996)
<u>AECMA</u> EN 1559:1997	Aerospace series-- Carbon fibre preimpregnates-- Determination of the resin and fibre content and the mass of fibre per unit area
EN 2491:1997	Aerospace series-- Molybdenum disulphide dry lubricants-- Coating methods

EN 2516:1997	Aerospace series-- Passivation of corrosion resisting steel and decontamination of nickel base alloys
EN 2557:1997	Aerospace series-- Carbon fibre preimpregnates-- Determination of mass per unit area
EN 2562:1997	Aerospace series-- Carbon fibre reinforced plastics-- Unidirectional laminates-- Flexural test parallel to the fibre direction
prEN 2591-322:1997	Aerospace series-- Elements of electrical and optical connection-- Test methods-- Part 322: Hermeticity
prEN 2591-323:1997	Aerospace series-- Elements of electrical and optical connection-- Test methods-- Part 323: Thermal shock
prEN 2591-324:1997	Aerospace series-- Elements of electrical and optical connection-- Test methods-- Part 324: Interfacial sealing
EN 2808:1997	Aerospace series-- Anodizing of titanium and titanium alloys
prEN 3207:1997	Aerospace series-- Rubber compounds-- Technical specification
EN 37669:1997	Aerospace series-- Electrolytic polishing of corrosion resisting steels heat resisting alloys
prEN ISO 8662-7:1997	Hand-held portable power tools-- Measurement of vibrations at the handle-- Part 7: Wrenches, screwdrivers and nut runners with impact, impulse or ratchet action (ISO/DIS 8662-7:1997)
<u>ECISS/TC 24 Elektritrase ja lattide kvaliteet. Omadused, mõõtmised, tolerantsid ja erikatsed</u>	
EN 10251:1997	Magnetic materials-- Methods of determination of the geometrical characteristics of electrical steel sheet and strip
EN 10252:1997	Magnetic materials-- Methods of measurement of magnetic properties of magnetic steel sheet and strip at medium frequencies

UUDISKIRJANDUS

 Applying ISO 9000 Quality Management Systems. Geneva: ITC, 1996.

Käsiraamat annab kvaliteediohje ja kvaliteedijuhtimise põhimõtted - selgitab ISO 9000 sarja standardite ülesehitust ja sisu, kvaliteedisüsteemide loomist, juurutamist, auditeerimist ning kolmanda osapoole sertifitseerimist nii väike- kui keskmistes ettevõtetes.

ISO 9000 kvaliteedisüsteemide standardid on rakendatud terves maailmas. Juunis 1996 olid need standardid kasutusele võetud 90 maal ja regionaalsete standarditena Euroopas (CEN, CENELEC), Ameerikas COPANT (Pan American Standards Commission), Aafrikas ARSO (African Regional Organization for Standardization) ja Lähis-Idas AIDMO (Arab Industrial Development and Mining Organization).

Teine fenomen on vastavuse tõendamine ISO 9000 standarditele. 1995.a lõpuks oli välja antud üle 100000 vastavussertifikaadi 86 riigis. 75 % neist oli välja antud Euroopas (neist omakorda 50 % Inglismaal), 8 % Ameerikas ja Kanadas, 7 % Austraalias ja Uus-Meremaal, 6,5 % Jaapanis jm Kaug-Idas ning ainult 4 % arengumaades. See on suur kaotus arengumaadele, kes on jäänud muust maailmast maha rahalistel, tehnoloogilistel ja muudel põhjustel ning sellest võib saada tehniline tõke arengumaade kaubanduses.

Peamine ISO 9000 süsteemi pluss seisneb tema universaalsuses - see on tunnustatud kogu maailmas. Vastavuse tõendamine ISO 9000 standarditele on vabatahtlik turule suunatud nõue, mis annab suured eelised ettevõtetele uutele turgudele jõudmiseks.

Nagu nähtub käesolevast käsiraamatust, kestab ettevalmistusperiood sertifitseerimiseks 12 - 18 kuud. Selle aja jooksul toimub ettevõttes kõigil tasanditel väljaõpe, kvaliteedikäsiraamatu koostamine ja vastavate dokumentide (protseduurid, meetodid, tööinstruktsioonid) ettevalmistamine, kvaliteedipoliitika formuleerimine, kvaliteedisüsteemi rakendamine, sisemine audit jne.

Ettevalmistava etapi järel ollakse valmis välisauditiks ja sertifitseerimiseks kompetentse akrediteeritud kolmanda poole sertifitseerimisorgani poolt.

ISO 9000 on kasutatav ka teenindusasutustes nagu pangad, haiglad, laboratooriumid, hotellid ja transpordiasutused sõltumata nende suurusest, kapitalist, omanikust jt faktoritest.

Käsiraamatut soovitatakse kasutada koos ITC/ISO väljaandega **ISO 9000 Quality Management Systems: Guidelines for Enterprises in Developing Countries**.

Mõlemat väljaannet saab tellida Standardiametist.

 Monthly notifications register annab kuu jooksul CEN-is registreeritud algupäraste standardite koostamisteated sektorite kaupa.

Sektor A: Teenused. Alamsektorid

A01 Turismiteenused, A02 Puhastusteenused, A03 Sideteenused, A04 Transporditeenused, A05 Registriteenused, A06 Ehitus- ja projekteerimisteenused

Sektor B - Ehitus ja projekteerimine, **sektor C** Keemia, keemiatooted ja toiduained, **sektor F** Põhistandardid, **sektor H** Kodumajapidamine ja puhkus, **sektor I** Masinaehitus, **sektor M** Metall-materjalid, **sektor N** Mittermetallmaterjalid, **sektor S** Tervis, keskkond ja meditsiiniseadmed, **sektor T** Transport, pakkimine, **sektor Z** Infotehnoloogia.

Väljaande alguses on iga alamsektori juures toodud ka ISO ja CEN vastavad tehnilised komiteed. Kavandite kohta saab arvamust avaldada väljaandes toodud tähtajani.

 European Union, Selected instruments taken from the Treaties.

1995

Euroopa Ühenduse ametlike väljaannete büroo poolt väljaantud valitud akte Austria, Soome ja Rootsi lepingutest Euroopa Ühendusega. Väljaanne on kahes raamatus, millest kummaski on 2 osa. I raamat sisaldab Euroopa lepingu kehtivaid tekste, teine raamat teisi kehtivaid tekste k.a ECSC ja Euratom lepingud.

Väljaandega võib tutvuda standardiuosakonnas.

IEC KATALOOG 1997

Catalogue of IEC publications World Standards for Electrical and Electronic Engineering 1997

Rahvusvahelise Elektrotehnika Komisjoni (IEC) 1997.a. kataloog. Inglise keeles. Käesolev väljaanne on eelnevatest oluliselt erinev.

Kataloog on jaotatud 5 suurde ossa:

1. Informatsioon

Sellest suure osa moodustavad IEC tehniliste komiteede ja alamkomiteede numbriloetelu ning ICS klassifikatsioon

2. IEC standardid

Kataloogi põhiosa, mis on üles ehitatud ICS rubriikide alusel. Sellele järgneb kehtetute ja asendatud publikatsioonide osa, CISPR ning ISO/IEC ühendatud tehniliste komiteede infotehnoloogia alased publikatsioonid

3. Sertifitseerimine (IECQ, IECEE, IECEx)

4. Registrid

a) numbriregister

b) IEC standardid tehniliste komiteede ja alamkomiteede numbrijärjestuses

c) märksõnaregister

5. Lisad

 IEC AASTARAAMAT 1997
1997 IEC YEARBOOK

World Standards for Electrical and Electronic Engineering

IEC aastaraamatu alguses on toodud IEC tehniliste komiteede ja alamkomiteede numbriloetelu. Aastaraamatu põhiosa on üles ehitatud IEC tehniliste komiteede kaupa. Tehniliste komiteede ja alamkomiteede piires on alajaotus järgmine: trükkis ilmunud publikatsioonid, eraldi 1996.a. ilmunud publikatsioonid ja kavandid. Lisaks on toodud ISO/IEC ühendkomitee JTC 1 tööprogramm. Väljaanne on kakskeelne (inglise ja prantsuse).

 CENELEC -- Catalogue of European Standards 1997

Euroopa elektrotehnika-alaste standardite kataloog. Põhiosas on standardid numbrijärjestuses. Kataloogist leiab ka rahvusvaheliste standardite vastavuse Euroopa standarditega ja aineregistri.

 DIN-KATALOG für technische Regeln 1997

Kataloog koosneb kolmest osast:

- I osa : Saksa standardid. Kakskeelne (saksa ja inglise)
 - 1/1 Saksa standardid süstematiseeritult ICS järgi
 - 1/2 numbriregister, aineregister ja rahvusvaheliste standardite vastavus DIN-idele
 - 1/3 aineregister inglise keeles
- II osa: Rahvusvahelised ja teiste riikide standardid ja muud publikatsioonid
 - 2/1 rahvusvahelised jt. riikide standardid ICS järgi.
 - 2/2 registrid

NB! Köitest leiate ka rahvusvaheliste standardite vastavustabelid.
- III osa: DIN standardite ametlikud tõlked inglise keeles. Ülesehitus ICS järgi. Sisaldab ka aine- ja numbriregistri.

 SFS Luettelo 1997
SFS Catalogue 1997

Kataloogi põhiosaks on Soome standardid gruppideks. Grupisiseselt on standardid numbrijärjestuses. Standardi nimetus soome ja inglise keeles.

Kataloog sisaldab:

- numbriloetelu
- SFS käsiraamatuid numbrijärjestuses
- SFS juhendeid
- teisi publikatsioone
- märksõnade registri
- käsiraamatute tähestikuregistri

 Katalog över SVENSK STANDARD 1997 SIS

 DS-KATALOG 1997 DANSK STANDARD DS

 SWITCES CATAGOGUE 1997 SNV

 CATALOGUE of Armenian Standards 1996 SARM

 Ilmunud on teine trükk ISO publikatsioonide seeriast *Technology Trends Assessments (ISO/TTA)*.

1994.a. ilmus ISO/TTA 1, “*Advanced technical ceramics-- Unified classification system*”.

Käesoleval aastal ilmus ISO/TTA 2 pealkirjaga “*Tensile tests for discontinuously reinforced metal matrix composites at ambient temperatures*”.

Mõlemad väljaanded on välja töötatud Versailles’ projekti (VAMAS) soovitatud materjalide ja standardite alusel.

ISO/TTA-d on kas eelstandardimise organisatsioonide vahetu koostöö või standardimise vajadustest ja suundadest huvitatud ekspertide seminaride tulemus. ISO/TTA-d ei vastandu olemasolevatele ISO standarditele ega standardite kavanditele, vaid sisaldavad standardimise aluseks olevat teavet.

EESTI STANDARDITE KAVANDID

- 40 EVS-EN 3-1:1997 Kantavad tulekustutid. Osa 1: Liigitus, töötamisaeg, A ja B klassi tulekatsed
- 40 EVS-EN 3-2:1997 Kantavad tulekustutid. Osa 2: Hermeetilisus, dielektriliste omaduste katse, põrutuskindluse katse, erinõuded
- 40 EVS-EN 3-3:1997 Kantavad tulekustutid. Osa 3: Konstruktsioon, survekindlus, mehaanilised katsed
- 40 EVS-EN 3-4:1997 Kantavad tulekustutid. Osa 4: Laengud, katselõkete minimaalsed suurused

- 40 EVS-EN 3-5:1997 Kantavad tulekustutid. Osa 5: Tehnilised nõuded ja täiendavad katsed
- 40 EVS-EN 6-1:1997 Kantavad tulekustutid. Osa 6: Kantavate tulekustutite nõetele vastavuse tõendamise reeglid EVS-EN 3 osade 1-5 alusel
- 40 EVS-ISO 8421-5:1997 Tuleohutus. Sõnavara. Osa 5: Suitsutõrje

Arvamusi saab avaldada standardiosakonnas kuu aja jooksul peale Teataja ilmumist.

***NB! Seoses puhkustega ei toimu standardite müüki
1. juulist 8. augustini.***

MAIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS-EN 126:1997	Gaasitarvitite multiregulaatorid	
EVS-EN 437:1997	Katsetamisgaasid. Proovirõhud. Tarvitite kategooriad	
EE 01368363 TS 1-96	Puhastatud vesi "Northern Spring"	07 05 97
EE 01368363 TS 2-97	Aromatiseeritud vesi "Northern Spring"	07 05 97
EE 10009893 TT 5-97	Smetana	23 05 97
EE 10029524 TS 2-97	Betoonkestaga teisaldatav kaabel ühendustega komplektalajaam "HEKA"	07 05 97
EE 10030700 TS 4-97	Mahlajäätis	01 05 97
EE 10034170 TS 1-95	Naturaalsed puuvilja- ja marjaveinid muud.1	09 05 97
EE 10044429 TS 6-97	Joogikontsentraadid	20 05 97
EE 10115684 TS 1-97	Mäeküla juust	07 05 97
EE 35029247 TS 1:96	Maksapasteet "Ame"	22 05 97
EE 35029247 TS 2:96	Sült "Ame"	22 05 97
EE 35029247 TS 1:96	Sealiha rulaad täidisega "Ame"	22 05 97
EE 41018650 TS 1-97	Puuvilja- ja marjamoosid	01 05 97
EE 41018650 TS 10-96	Vee baasil maitsestatud joogid muud.1	01 05 97
EE 59003270 TT 6-95	Kodujuust muud.1	01 05 97
EE 61006488 TS 20-1997	Lihapirukad	25 05 97
EE 64043567 TS 01:97	Tammistu juust	21 05 97
EV LTS 6:1997	Tükilihast pooltooted. Üldnõuded	15 05 97
EV 61 TT 136-90	Puuvilja- ja marjaveinid muud.5	01 05 97
EE Estiko-Plastar TS 1:96	Piimapakendi kile	22 05 96
EE Estiko-Plastar TS 4:96	Polüetüleenkilest kotid	01 02 97
EE WINUM-E TS 4:97	Maitsestatud naps "Pipra VERA"	20 05 97

Aru 10
Tallinn EE0003

Koostaja	Anne Laimets	492021
	Standardiosakond	492020
		492021
	Metroloogia ja akre-	
	diteerimise osak.	498890
	Tehniline osakond	493541
	Raamatukogu	493532